

Mottagare
Regionstyrelsen

Skrivelse till regeringen om vikten av ICLD:s verksamhet på Gotland

Förslag till beslut

- Föreslaget yttrande inges till Regeringskansliet.

Ärendebeskrivning

Sida har i ett möte den 15 maj 2025 meddelat Internationellt Centrum för Lokal Demokrati (ICLD) att nuvarande kärnstöd inte kommer att förlängas efter 31 december 2026. Detta innebär att ICLD:s verksamhet, som sedan starten 2008 möjliggjort svenskt kommunalt och regionalt utvecklingssamarbete inom ramen för statlig biståndsfinansiering, hotas av avveckling.

ICLD är en förening med Region Gotland, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Lunds universitet som medlemmar. Kansliet är huvudsakligen placerat i Visby och omfattar cirka 15 anställda med huvudplacering på ön.

Ett upphörande av kärnstödet får allvarliga konsekvenser. På nationell nivå försvinner en plattform för kommuner och regioner att delta i det svenska biståndet. På regional nivå påverkas Gotlands arbetsmarknad negativt, då en kvalificerad arbetsplats riskerar att försvinna – med effekter för hela den regionala kompetensförsörjningen. ICLD etablerades på Gotland som följd av regionalpolitiska hänsyn när ett stort antal arbetstillfällen försvann från ön i samband med nedläggningen av försvarets verksamhet.

Mot bakgrund av detta har regionstyrelseförvaltningen utarbetat ett förslag till yttrande som riktas till regeringen med uppmaning att säkerställa fortsatt statlig finansiering av ICLD. Yttrandet syftar till att särskilt belysa såväl de nationella biståndspolitiska som de regionalpolitiska konsekvenserna av ett avbrutet stöd. Parallellt pågår diskussioner mellan de tre ägarna för att samlat kunna påverka situationen där SKR som huvudägare kan väntas vara en tung röst gentemot regeringen.

Bedömning

Region Gotland ser ett tydligt regionalpolitiskt och nationellt intresse i att ICLD:s verksamhet kan fortsätta efter 2026. Verksamheten utgör ett unikt och

väl fungerande nav för kommunalt och regionalt utvecklingssamarbete inom svensk biståndspolitik. I en tid när demokratiska strukturer är under press globalt är det av största vikt att Sverige bibehåller effektiva verktyg för att främja lokalt självstyre, rättsstatens principer och medborgarinflytande i partnerländer.

Ett avskaffande av kärnstödet skulle i praktiken innebära att det inte längre finns någon institutionell plattform för kommuner och regioner att delta i svenskt utvecklingssamarbete. Det skulle också motverka syftet med det regionalpolitiska beslut som låg till grund för att placera ICLD på Gotland. ICLD:s närvaro har bidragit till att bredda arbetsmarknaden och tillfört attraktiva kvalificerade tjänster till regionen. För Gotland skulle uteblivet kärnstöd till denna viktiga verksamhet därmed även innebära ett direkt hot mot viktiga arbetsplatser och ett minskat underlag för attraktiva karriärmöjligheter.

Region Gotland bör därför vara aktiv i arbetet med att påverka regeringen, i samverkan med SKR och Lunds universitet, i syfte att säkra långsiktig och stabil finansiering för ICLD. Detta kan göras genom att uppmärksamma regeringen på det hot mot ICLD:s verksamhet som nu föreligger, och genom fortsatt dialog tillsammans med övriga ägarna.

Beslutsunderlag

Förslag till yttrande

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-06-11

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

Regeringskansliet